

A rovat a

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK
ÁLLAMI FELÜGYELETE

támogatásával készült

BELEGONDOLTÁL MÁR, HOGY EGY HOZZÁD HASONLÓ FIATAL HÁNYFÉLE PÉNZÜGYEKEL FOGLALKOZÓ CÉGGEL VAN KAPCSOLATBAN? ÉS Mennyivel lesz az idő múlásával? De tudod-e, hogy kik is a pénzügyi piac szereplői, illetve irányítói? Melyiktől milyen szolgáltatást igényelhetsz, és hogyan járhatsz el, kihez fordulhatsz tanácsért, segítségért, ha mégsem vagy megelégedve a szolgáltatással? Ezek a jelenlegi gazdasági helyzetben különösen hasznos információk lehetnek a te számodra is.

ÚJ ROVATUNKKAL MEGPRÓBÁLJUK KÖZELEBB HOZNI HOZZÁD A BONYOLULT PÉNZÜGYI VILÁGOT. ÍGY BIZTOSABBAN MOZOGSZ MAJD E TERÜLETEN, S JOBBAN TUDOD ÉRTELMEZNI AZOKAT A HÍREKET IS, AMELYEK A VÁLSÁG KAPCSÁN ÉRKEZNEK A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL. SOROZATUNK ELSŐ RÉSZÉBEN TEHÁT ÁTTEKINTÉST ADUNK A LEGFONTOSABB PÉNZÜGYI INTÉZMÉNYEKRE ÉS FUNKCIÓIKRÓL, OLVAHATSZ A PÉNZÜGYI SZERVEZETEK ÁLLAMI FELÜGYELETÉNEK FELADATAIRÓL, VÉGÜL MEGTUDHATOD, HOVA FORDULHATSZ PANASZODDAL.

Biztosító, bank és társaik

Pénzügyi szolgáltatók

Már diákként vagy kezdő munkavállalóként is számos pénzügyi szolgáltatóval állhatsz kapcsolatban, de elég, ha körül nézel a családban és megszámlolod, hányféle különböző bankkal, biztosítóval, nyugdíjpénztárral álltok kapcsolatban. Ezek mind a pénzügyi szektor intézményei, amelyek nélkül nem működik a gazdaság. Gyűjtik, befektetik, kezelik a betétesek pénzét, fogyasztási kölcsönöket nyújtanak, vagy épp hitelekkel segítik a vállalatok mindennapi működését. Biztosítják a pénz áramlását és szerteágazó tevékenységük közben profitot termelnek a tulajdonosaiknak, azaz hozzá-

járnak az ország nemzeti össztermékének növekedéséhez. Alább megtudod, mi micsoda.

A hazai bankrendszer kétszintű: a nemzeti bankok (minden országban egy van) vagyis a jegybankok mellett a kereskedelmi bankok szolgáltatásait vehetjük igénybe. A jegybank, azaz a **Magyar Nemzeti Bank** az ország központi bankja, amely egyebek között vezeti a kincstár számláit, valamint kinyomtatja (és veri) a magyar fizetőeszközt, a forintot, és alapvetően felelős az ország pénzügyi stabilitásáért. Egyik legfontosabb eszköze és egyben feladata is az alapkamat megállapítása, ami nem csak a

forint árfolyama miatt fontos, hanem azért is, mert a kereskedelmi bankok a jegybanki alapkamathoz igazítják a betétek és a hitelek kamatait. A **kereskedelmi bankok** azok a bankok, szaknyelven szólva hitelintézetek, amelyeknél mi magunk is vezetjük a számláinkat, ahová betéteket rakunk kamat fejében és ahonnan hiteleket veszünk fel. Alapvetően ugyanezt csináljuk a **takarékszövetkezetek** ügyféleként is, amelyek elsősorban egy régió, vagy még kisebb területet szolgálnak ki – ahogy a szakma fogalmaz, regionális szövetkezeti formában működnek. Mára a kereskedelmi bankok és a takarékszövetkezetek közti különbség azonban

elmosódott, legalábbis az ügyfelek szempontjából, hiszen ugyanolyan szolgáltatásokat vehetünk igénybe mindkét csoportnál: betéteket helyezhetünk el, hiteleket igényelhetünk, számlát vezethetünk, átutalhatunk stb. Léteznek szakosított hitelintézetek is: lakástakarékpénztárak, jelzálogbankok, amelyek csak korlátozott pénzügyi szolgáltatásokat végezhetnek. Ezeket speciális célra alapították, így csak a megadott tevékenységre kaptak engedélyt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletétől. A **biztosítók** is pénzintézetek. Meghatározott díjért cserébe átvállalnak tőlünk bizonyos kockázatokat és fizetik a kárunkat például betegség,

baleset, autóbaleset, betörés, elemi kár esetében, vagy akkor is, ha mi okozunk valaki másnak kárt. Ilyenkor helyettünk fizetnek – erre a legismertebb példa a gépjármű-felelősségbiztosítás. De kötnek biztosítást saját tevékenységükre orvosok, ügyvédek és mások is. A **befektetési szolgáltatók** segítségével fektethetjük be pénzünket a tőzsdén, befektetési jegyekbe stb. Ezek magasabb hozamot hozhatnak, mintha betétbe tennénk a pénzünket, de nagyobb a kockázat is. Viszont egyszerű ügyfélként nem tőzsdézhetünk, azt befektetési szolgáltatón keresztül tehetjük. A **pénztárak** arra jöttek létre, hogy segítsenek az emberek öngondoskodásában, s ezáltal csökkentsék az állam szerepét. Van egészségpénztár, öngyógyító pénztár, önkéntes és magánnyugdíjpénztár. Utóbbival találkozunk a legtöbbször, hiszen amint dolgozni kezdünk, valamelyikbe be kell lépniük. A nyugdíjpénztárak az állami nyugdíjrendszert egészítik ki, s mint ilyenek, még szigorúbb szabályok szerint kell gazdálkodniuk. Természetesen minden pénztár, csakúgy, mint a többi pénzügyi piaci szereplő a PSZÁF szigorú felügyelete alatt működik.

A pénzügyi világ egyre bonyolultabb, s manapság már több cég több mindennel is foglalkozik. Találni azonos nevű bankot és biztosítót, s ennek megfelelően kombinált pénzügyi termékeket is, például biztosítással kombinált lakáshitelt.

www.due.hu

A Felügyelet: a biztonságos működés egyik záloga

A **Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete** (PSZÁF)

A pénzügyi piac szereplőinek jelentős része tevékenységét csak akkor végezheti, ha a magyar pénzügyi szektor felügyeletét ellátó hatóság, a PSZÁF arra engedélyt ad. Mivel a pénzügyi szervezetek a lakosság és a cégek pénzét kezelik, fontos, hogy a törvényekben meghatározott szabályok szerint tegyék a dolgukat. A felügyelet ellenőrzi a különböző szervezetek hazai tevékenységét, s öröködi afelett, megtiltja működésük során betartásuk ezeket a szabályokat, tehát így részben a pénzügyi piac stabilitásáért is felel. Amennyiben a PSZÁF munkája során azt tapasztalja, hogy valamely szervezet megsérti a jogszabályi rendelkezéseket, bírságot szabhat ki. Különösen súlyos vétség esetén akár a működési engedélyt is visszavonhatja. Sajnos vannak olyan cégek és személyek, akik úgy próbálnak tevékenykedni, pl. hitel nyújtani, egyéb pénzügyi szolgáltatásokat kínálni, hogy nincs rá engedélyük. A Felügyelet igyekszik kiszűrni ezeket a személyeket, megtiltja tevékenységüket és mivel ez bűncselekménynek is számíthat, a rendőrségnél szükség esetén feljelentést tesz. Mint a pénzügyi piac fogyasztóinak védelmében eljáró hatóság, a Felügyelet rendszeresen tájékoztatókat jelentet meg pénzügyi termékekről, és felhívja a figyelmet olyan szolgáltatások megjelenésére és kockázataira is, amelyek hasonlítanak a pénzügyi szolgáltatásokra, mégsem számítanak annak. Ezekről a Felügyelet fogyasztóvédelmi oldalán (www.pszaf.hu/Fogyasztoknak) olvashatsz. A PSZÁF-nek nyomtatott formában is készültek kiadványai, amelyekhez a bankfiókokban is hozzáférhetsz.

Ha problémád támadt

Az első és legfontosabb dolog, mielőtt aláírod a kiválasztott pénzügyi intézménnyel a szerződést, hogy olvasd el alaposan, ez sok jövőbeni vitától, nézeteltéréstől óvhat meg. Ha nem világos valami, kérdezd nyugodtan az ügyintézőt. Az ő feladata, hogy felvilágosítsa a nyújtott pénzügyi termékről, a szerződésed egyes pontjairól. Soha ne írd olyat alá, amit nem értesz! Előfordulhat, hogy minden elővigyázatosság dacára vitád támad a pénzügyi szervezettel. Panaszodra először a pénzügyi szervezettel próbáld megoldást találni. Ha ilyen módon nem sikerül sérelmedet orvosolni, akkor a panaszodat eljuttathatod írásban is a Felügyeletre, de telefonon és személyes is kérhetsz segítséget az ott dolgozó ügyintézőktől. Ők elmondják neked azt is, hogyan rendezheted egyéni jogszérelmedet. Ha szerződéseddel kapcsolatban károd származott, ezt a bíróságon illetve az ún. békéltető testületekhez fordulva intézheted. Ez utóbbiak olyan független testületek, ahol gyorsan és díjmentesen kísérelheted meg a vitarendezést egy viszonylag egyszerű eljárás keretében. A szolgáltatásuk ingyenes, de ha szakértőt kell bevonniuk a panaszkezelésbe, annak a díját meg kell fizetni. Ezen kívül számos civil szervezet létezik, akik hasznos tanácsokkal és felvilágosítással szolgálhatnak ügyedhez.

Jó, ha tudod:

- A felügyelet honlapjának fogyasztóknak szóló oldalain megtalálhatod
- a PSZÁF ügyfélszolgálatának elérhetőségeit és nyitvatartási idejét
 - a békéltető testületek listáját és elérhetőségét
 - tájékozódhatsz a panaszügyintézés részletes menetéről
 - megtalálod számos civil szervezet elérhetőségét.

www.due.hu